

INTERNATIONAL EUROASIA
Congress on Scientific Researches and
Recent Trends 9

February 18-20, 2022
Antalya, TURKIYE

BOOK OF FULL TEXTS
VOLUME-II

BOOK OF FULL TEXTS VOLUME-II

February 18-20, 2022 Antalya, TURKIYE

ISBN: 978-625-8405-60-6

INTERNATIONAL EUROASIA

Congress on Scientific Researches and Recent Trends 9

February 18-20, 2022

Antalya, TURKIYE

BOOK OF FULL TEXTS

VOLUME-II

Editor

Assist. Prof. Dr. Ahmet KARDAŞLAR

Merve KIDIRYÜZ

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

Institution of Economic Development and Social
Research Publications® (The Licence Number of
Publisher: 2014/31220) TURKEY TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the
publishing ethics rules IKSAD Publications – 2022©

Issued: 07.03.2022

ISBN: 978-625-8405-60-6

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

EUROASIA International Congress on Scientific Researches and Recent Trends-IX

DATE AND PLACE

February 18-20, 2022

Antalya, TURKIYE

ORGANIZATION

**Baku Euroasian University, Azerbaijan
Institute of Economic Development and Social Research (IKSAD)**

HONORARY PRESIDENT OF CONGRESS

Baku Eurasia University Rector

Prof. Dr. Nazım HÜSEYNLI

HEAD OF ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Gülzar IBRAHIMOVA

HEAD OF SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK

GENERAL COORDINATOR

Merve KIDIRYUZ

PARTICIPANTS COUNTRIES (40 Countries)

Türkiye (182 paper)

Algeria, Ethiopia, Poland, Lithuania, Italy, Pakistan, Azerbaijan, Macedonia, Romania,

India, Albania, Saudi Arabia, USA, Iraq, Nigeria, Georgia, Serbia, Ukraine, China,

Malaysia, Greece, Bulgaria, Serbia, France, Iran, Hungary, Indonesia, Russia, Morocco,

UK, Kazakhstan, TRNC, South Africa, Kyrgyzstan, Germany, Palestine, Afghanistan,

Brazil, Australia

(185 paper)

*** You can find it in the abstract book**

Total Accepted Article:367

Total Rejected Papers: 32

***All applications have undergone a double-blind peer review process**

SCIENCE AND ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Nazım HÜSEYNLI

HONORARY PRESIDENT OF THE CONGRESS

Baku Eurasia University Rector

Dr. Gülzar IBRAHIMOVA

HEAD OF ORGANIZING COMMITTEE

Vice Rector of Baku Euroasian University

Dr. Gulzar Isahan

Bakü Avrasya Üniversitesi (Rektör Yardımcısı)

Dr. David C. Bueno

Columban College, Philippines

Dr. Sehrane KASIMİ

Azerbaijan National Academy of Sciences

Dr. Eric Matriano

Columban College, Philippines

Dr. Myrna Matira

Maritime Academy Of Asia And The Pacific, Philippines

Dr. Victoria Valenzuel

Bulacan State University, Philippines

Dr. Nemia Mirador Galang

President Ramon Magsaysay State University, Philippines

Dr. Geoffrey Sepillo

President Ramon Magsaysay State University, Philippines

Dr. Roel P. Anicas

Gordon College, Philippines

Dr. John James Larafoste

Central Luzon College Of Science And Technology, Philippines

Dr. Abdul Rahmat

Gorontalo State University, Indonesia

Dr. Virendra Singh Choudhary

Jaipur National University, India

Dr. Devraj Singh Chouhan

Jaipur National University, India

Dr. Mustafa TALAS

Niğde Ömerhalisdemir University

Dr. Akbar VALADBIGI

Urumiye University

Dr. Sarash KONYRBAYEVA

Kazak State University

Dr. Osman ERKMEN

Gaziantep University

EUROASIA

Congress on Scientific Researches and Recent Trends-IX

CONFERENCE PROGRAM

February 18-20, 2022
Baku Euroasian University & IKSAD Institute
Antalya, Türkiye
Porto Bello Otel

Meeting ID: 818 2896 1720
Passcode: 090909

-Opening Ceremony-

18.02.2022

Ankara Local Time: 09⁰⁰-10⁰⁰

Antalya, Türkiye / Porto Bello Otel

Head Of Organizing Committee

Baku Euroasian University

-Vice Rektor

Prof. Dr. Gülzar IBRAHIMOVA

IKSAD PRESIDENT

Dr. Mustafa Latif EMEK

Participants Countries: 40

Algeria, Ethiopia, Poland, Lithuania, Italy, Pakistan, Azerbaijan, Macedonia, Romania, India, Türkiye, Albania, Saudi Arabia, USA, Iraq, Nigeria, Georgia, Serbia, Ukraine, China, Malaysia, Greece, Bulgaria, Serbia, France, Iran, Hungary, Indonesia, Russia, Morocco, UK, Kazakhstan, TRNC, South Africa, Kyrgyzstan, Germany, Palestine, Afghanistan, Brazil, Australia

Ankara Time
14⁰⁰ : 15³⁰

Porto Bello Hotel
18.02.2022

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Gülzar IBRAHIMOVA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Prof. Dr. Adnan GERÇEK Prof. Dr. Güneş ÇETİN GERGER Prof. Dr. Serkan BENK Res. Assist. Müge Seda ATEŞ	Bursa Uludag University (Türkiye) Celal Bayar University (Türkiye) Inonu University (Türkiye) Inonu University (Türkiye)	ANALYSIS OF THE FACTORS DETERMINING TAX LITERACY OF TAXPAYERS IN TURKEY
Assist. Prof. Dr. Feride BAKAR TÜREGÜN Prof. Dr. Adnan GERÇEK Prof. Dr. Emine Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU Res. Assist. Dr. Halil SERBES	Bursa Uludag University (Türkiye)	MEASUREMENT OF TAX LITERACY SCORE IN TURKEY AND ITS RELATIONSHIP WITH DEMOGRAPHIC VARIABLES
Assist. Prof. Dr. Kübra ŞAHİN ÇEKEN	Nisantasi University (Türkiye)	TRACES OF INTER-ARTS IN JAN FABRE “BEECATTER”
Dr. Yasemin KURTLU	Erzurum Provincial Directorate of National Education (Türkiye)	TEACHING STORY ARTS THROUGH LYRICS IN EIGHTTH GRADE TURKISH LESSON
Dariia LAZAREVA	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (Ukraine)	PROFESSIONAL TRAINING OF POLICE OFFICERS FOR OBTAINING A PHD IN THE FIELD OF LAW AT THE DNIPROPETROVSK STATE UNIVERSITY OF INTERNAL AFFAIRS
Assist. Prof. Dr. Merve TUNA KAYILI Feride Çiğdem KARA	Karabuk University (Türkiye)	ZERO ENERGY BUILDINGS AND TURKEY

CONTENT

CONGRESS ID	I
PROGRAM	II
PHOTO GALLERY	III
CONTENT	IV

Author	Title	No
Mustafa GÜÇLÜ Şule SAYGIN	A GENERAL EVALUATION ON THE FACTORS AFFECTING THE FOREIGN LANGUAGE TEACHING PROCESS	1
Mustafa GÜÇLÜ Ali AKAY	A GENERAL EVALUATION ON DISTANCE EDUCATION MODELS	7
Mustafa GÜÇLÜ	EVALUATION OF ENGLISH TEACHER TRAINING PROCESS IN THE REPUBLIC PERIOD IN TURKEY	14
Derman VATANSEVER BAYRAMOL	PIEZOELECTRIC MATERIALS, CURRENT DEVELOPMENTS AND APPLICATIONS	21
Derman VATANSEVER BAYRAMOL	TRIBOELECTRIC MATERIALS, CURRENT DEVELOPMENTS AND APPLICATIONS	33
Mustafa TALAS	TURKS AND CUSTOMS	43
Sabit Gulzhaynar Sabitkyzy	THE USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN TEACHING GEOGRAPHY ANNOTATION	48
Maryam Sadat	THE ROLE OF WOMEN IN SECURING PEACE	63
Amangeldi Nurlanuly Mukayev Gulashar Doskeyeva	DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY IN ORDER TO IMPROVE THE QUALITY OF LIFE IN THE CONDITIONS OF ECONOMIC GROWTH OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	77
Muhammad Junaid	PERFORMANCE PARAMETER OF A SINGLE SERVER QUEUE: A TEACHING FORUM	85
Nina KANEVA A. BOJINOVA K. PAPAZOVA	ZnO FILMS WITH DIFFERENT MORPHOLOGIES PREPARED BY SOL-GEL METHOD ON ALUMINUM FOLIO FOR PHOTOCATALYTIC DEGRADATION	91
Nina KANEVA Ralitsa VELINOVA Anton NAYDENOV Silviya TODOROVA Genoveva ATANASOVA K. PAPAZOVA	CATALYTIC ACTIVITY OF ZnO- CeO ₂ IN COMBUSTION OF METHANE, PROPANE AND BUTANE	100
Hande UYAR OĞUZ	APPLICABILITY OF SMART TOURISM TECHNOLOGIES IN DESTINATIONS FROM THE DOMESTIC TOURIST PERSPECTIVE: TR 81 REGION	108
Betül ALTINOK	EXAMINING COMMUNICATION SKILLS OF HIGH SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THE SPORTS PARTICIPATION	135
Hatice DEMİRAĞ Aynur CİN Sevilay HİNTİSTAN	A CURRENT APPLICATION IN INCREASING THE QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY LIVING IN NURSING HOME: LAUGHTER THERAPY	142
Aynur CİN Hatice DEMİRAĞ Sevilay HİNTİSTAN	EFFECT OF DANCE INTERVENTION ON PHYSICAL AND COGNITIVE FUNCTIONS IN PATIENTS WITH STROKE	154

INTERNATIONAL EUROASIA Congress on Scientific Researches and Recent Trends 9

18-20 February 2022/Antalya – Turkey

Aylin GÜRBÜZ Oğuz YURTTADUR	AN INVESTIGATION ABOUT THE APPROACHES TO THE CONCEPT OF THE OUTER SPACE BY CREATIVE COLLAGE TECHNIQUES	175
Oğuz YURTTADUR Aylin GÜRBÜZ	PERCEPTION, SPACE AND METAMORPHOSIS IN THE WORKS OF MAURIT'S CORNELIS ESCHER	194
Adem DÖLEK Mehmet ÖZBAŞ	IMPORTANCE THE HUMAN'S RIGHT to LIVE in ISLAM	206
Adnan GERÇEK Güneş ÇETİN GERGER Serkan BENK Müge Seda ATEŞ	ANALYSIS OF THE FACTORS DETERMINING TAX LITERACY OF TAXPAYERS IN TURKEY	216
Feride BAKAR TÜREGÜN Adnan GERÇEK Emine Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU Halil SERBES	MEASUREMENT OF TAX LITERACY SCORE IN TURKEY AND ITS RELATIONSHIP WITH DEMOGRAPHIC VARIABLES	226
Şefika VEREMCİ Sevil PAMUK CEBECİ	DIAGNOSIS OF THE CORONARY ANGIOGRAPHY PATIENT IN ACCORDANCE WITH THE LIFE MODEL	237
Sevil PAMUK CEBECİ Şefika VEREMCİ	THE ROLE OF THE NURSE IN THE MANAGEMENT OF ANXIETY OF THE CORONARY ANGIOGRAPHY PATIENT	249
Cezmi ÖZDEMİR Murathan KALENDER Elif KARAYEL Yahya BOZKURT	INVESTIGATION OF MECHANICAL AND MICROSTRUCTURAL PROPERTIES OF AA5356 SHEET MANUFACTURED BY GAS WIRE ARC ADDITIONAL MANUFACTURING METHOD	260
Elif KARAYEL Yahya BOZKURT	INVESTIGATION OF THE MECHANICAL PROPERTIES OF ALUMINUM ALLOYS PRODUCED BY WIRE ARC ADDITIVE MANUFACTURING METHOD	272
Murathan KALENDER Elif KARAYEL Adnan TÜRKER Yahya BOZKURT	INVESTIGATION OF MECHANICAL AND MICROSTRUCTURAL PROPERTIES OF AA 5754-H22 AND AA 5005-H24 AL ALLOYS JOINED BY FRICTION STIR WELDING METHOD	282
Burkay CEVAHİRCİOĞLU	THE EXAMINATION OF MENTAL TRAINING LEVELS OF ATHLETES	293
Hülya ASLAN EFE Sema ATHAN	THEMATIC ANALYSIS OF GRADUATE THESIS MADE AT THE 6 th and 7 th GRADE LEVEL IN THE FIELD OF SCIENCE EDUCATION: 2005- 2020 YEARS	305
Ahmet Tuna Serap YİĞİT GEZGİN Yasemin GÜNDOĞDU Hamdi Şükür KILIÇ	AN APPROACH TO A PHOTO-DIODE THROUGH NON - LINEAR SYSTEM DYNAMICS IN THE J - V CHARACTERISTICS OF n-ZnO/p-Si HETEROJUNCTION PRODUCED BY PULSED LASER DEPOSITION TECHNIQUE	341
M. Umbetaev	SONGS OF ZHAMBYL - OUR SPIRITUAL TREASURE	355
Akylbekov K.A.	NEW ECONOMIC GEOGRAPHY IN THE CONTEXT OF A PARTICULAR SUBJECT OF STUDY	364
Rajyalakshmi.G Y Ravi Kumar	DESIGN AND ANALYSIS OF TRUNCATED MICROSTRIP PATCH ANTENNA FOR WLAN APPLICATIONS	373
Yeşim KOÇ	EFFECT OF PHOTOPERIOD ON DEVELOPMENT, NYMPHAL DEVELOPMENT TIME, SEXUAL MATURATION TIME, PERCENTAGE OF NYMPHAL DEATH AND FOOD CONSUMPTION OF SCHISTOCERGA GREGARIA FORSK. (ORTHOPTERA: ACRIDIDAE)	380

TÜRKİYE’DE VERGİ OKURYAZARLIĞI SKORUNUN ÖLÇÜMÜ VE DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİNİN TESPİTİ*

MEASUREMENT OF TAX LITERACY SCORE IN TURKEY AND ITS RELATIONSHIP
WITH DEMOGRAPHIC VARIABLES

Dr. Öğr. Üyesi Feride BAKAR TÜREGÜN

Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ORCID NO: 0000-0002-2611-292X

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ORCID NO: 0000-0002-9495-2429

Prof. Dr. Emine Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU

Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

ORCID NO: 0000-0003-3540-2117

Araş. Gör. Dr. Halil SERBES

Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ORCID NO: 0000-0002-6145-2102

* Bu çalışma 220K065 numaralı 1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı Projesi olarak TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir.

ÖZET

Vergi okuryazarlığı, kişilerin vergiyle ilgili sahip oldukları bilgi ile pozitif algıları ve bunların sonucunda vergi ödevlerini yerine getirmelerini içeren bir bütündür. Özellikle vergi uyumunun artırılmasındaki etkisi sebebiyle vergi okuryazarlığının çeşitli yöntemlerle ölçülmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Ölçüm yöntemlerinden biri olan başarı testleri ile skor ya da indeks denilen değerler elde edilmektedir. Literatürde Bardai (1992) çalışmasıyla başlayan vergi okuryazarlığı skor ölçümlerinde; temel vergi kavramları, vergi oranları, giderler, indirimler, beyanname, vergi sistemi ve örnek olaylara ilişkin farklı sayıda soruları içeren ölçeklerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de vergi okuryazarlığı skorunu ölçmeye yönelik bir başarı testi geliştirmek, üniversite öğrencilerine uygulamak ve bunun sonuçlarının demografik değişkenlerle ilişkisini araştırmaktır. Bu amaçla öncelikle literatür incelenmiş, kazanımlar doğrultusunda 12 soruluk bir test hazırlanmıştır. Hazırlanan test online olarak 26 ildeki üniversitelerin vergi dersi alan öğrencilerine uygulanmış, ana kitleyi temsil eden 716’sı analiz edilmiştir. Sonuçlara göre genel ortalama 12 üzerinden 7,59(% 63)’dur. Analizlerde cinsiyete ve iş tecrübesine göre vergi okuryazarlığı skoru açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Diğer taraftan başarı durumu, sınıf, vergi konularını kendi isteğiyle takip etme durumuna göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Üst sınıftakiler, not ortalaması daha yüksek ve vergi konularındaki gelişmeleri takip edenler daha yüksek vergi okuryazarlığı skoruna sahiptir. Bu durum vergi okuryazarlığı skorunun artırılmasında alınan vergi eğitiminin önemini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Okuryazarlığı Skoru, Üniversite Öğrencileri, T-test, ANOVA

ABSTRACT

Tax literacy is a set that includes the knowledge and positive perceptions of individuals about tax and, as a result, their fulfilment of tax abilities. Especially due to its effect on increasing tax compliance, studies are carried out to measure tax literacy with various methods and identify deficiencies. With achievement tests, which is one of the measurement methods, values called scores or indexes are obtained. In the tax literacy score measurements, which started with the study of Bardai (1992) in the literature, it has been determined that scales containing different numbers of questions about basic tax concepts, tax rates, expenses, deductions, returns, tax system and case studies have been used. This study aims to develop an achievement test to measure Turkey's tax literacy score, apply it to university students, and investigate the relationship of its results with demographic variables. For this purpose, the literature was first examined, and a test with 12 questions was prepared in line with the outcomes. The prepared test was applied online to the students of the universities in 26 provinces who took tax courses, and 716 of them representing the main population were analysed. According to the results, the overall average is 7.59 (63%) out of 12. These analyses found no significant difference in tax literacy scores according to gender and work experience. On the other hand, there is a significant difference between the tax literacy scores of the students according to their success, class, and willingness to follow tax issues. Those in the upper class, those with a higher grade point average and those who follow developments in tax matters have higher tax literacy scores. This situation shows the importance of tax education in increasing the tax literacy score.

Keywords: Tax Literacy Score, University Students, T-test, ANOVA

GİRİŞ

Son yıllarda birçok alanda bilgi ve beceriyi ifade etmek için kullanılan “okuryazarlık” kavramı, vergi alanında da kullanılmaktadır. Kişilerin vergiyle ilgili sahip oldukları bilgi ile pozitif algıları ve bunların sonucunda vergi ödevlerini yerine getirmeleri vergi okuryazarlığı olarak adlandırılmaktadır. Vergi okuryazarlığını ölçmek için çeşitli ölçekler kullanılmaktadır. Bu ölçeklerin bazılarında skor ya da indeks denilen değerler elde edilmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de vergi okuryazarlığı skorunu ölçmeye yönelik bir başarı testi geliştirmek, uygulamak ve bunun sonuçlarının demografik değişkenlerle ilişkisini araştırmaktır. Bu sebeple çalışmada öncelikle vergi okuryazarlığı skoru ölçümlerine yönelik literatür incelenmiştir. Daha sonra vergi okuryazarlığını ölçen test geliştirilmiş, alan uzmanlarına incelettirilmiş ve pilot uygulama ile teste son hali verilmiştir. Geçerlilik ve güvenilirliği sağlanan test online olarak 26 ildeki üniversitelerin vergi dersleri alan öğrencilerine uygulanmış ve sonuçların demografik faktörlerle ilişkisi analiz edilmiştir. Tespit ve önerilere çalışmanın sonuç bölümünde yer verilmiştir.

VERGİ OKURYAZARLIĞI VE SKOR ÖLÇÜMÜ LİTERATÜR ÖZETİ

Demografik bir gösterge olarak bireyin eğitim durumunun vergi ile ilişkisi literatürde birçok açıdan ele alınmıştır. Vergi eğitimi, önemi ve başka alanlarla bağlantısı da uzun yıllardır araştırılan konulardan biridir ve vergi eğitimi ile ilgili üniversitelerde çokça uygulamalı araştırma yapılmıştır. “Vergi okuryazarlığı” kavramının kullanılması ve onun ölçülmesi ise 1992 yılında Bardai tarafından yapılan çalışmayla başlamıştır. Kişilerin vergiyle ilgili sahip oldukları bilgi ile pozitif algıları ve bunların sonucunda vergi ödevlerini yerine getirmeleri vergi okuryazarlığı olarak adlandırılmaktadır. Vergi okuryazarlığının geliştirilmesi için öncelikle ölçülmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi gerekmektedir. Farklı araştırmacılar farklı sayı ve türde ifadelerden (sorulardan) oluşan ölçekler kullanarak vergi okuryazarlık düzeyini ölçmeye çalışmaktadırlar. Kullanılan ölçeklerdeki soru tipleri şöyledir: likert tipi derecelendirme ölçekleri, biliyorum ve bilmiyorum veya doğru ve yanlış şeklinde iki seçenekli sorular veya her sorunun bir doğru cevabı olduğu çoktan seçmeli başarı testleri. Vergi okuryazarlığının ölçüm yöntemlerinden biri olan başarı testlerinin sonucunda skor ya da indeks denilen değerler elde edilmektedir. Birçok alanda indeks ya da skor oluşturma son dönemde yapılan çalışmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Aşağıdaki tablo yoluyla vergi okuryazarlığı skorunun ölçüm yöntemleri ile ilgili bazı çalışmalar karşılaştırmalı olarak incelenebilir.

Tablo 1. Vergi Okuryazarlığı Skor Ölçümü Literatür Özeti

Yazarlar	Ülke ve Kişi Sayı	Soru Sayısı ve İçeriği	Tespit
Latiff vd. (2005)	Malezya 143 kişi	7 Soru (beyanname doldurma, tutarları kontrol etme, beyannamelerdeki hata durumu, gelir vergisi, giderler ve belgelendirme kuralları)	Her soru ayrı ayrı değerlendirilmiş, genel sonuçlar, ankete katılanların %60’ından fazlasının vergi okuryazarı olduğunu göstermektedir.
Bhushan & Medury (2013)	Hindistan 516 kişi	13 soru (gelir vergisinin temel kavramları, vergi borcunun hesaplanması, tahakkuk oranları ve indirimler)	Genel vergi okuryazarlığı %57,08; cinsiyet, eğitim, gelir düzeyine göre ortalamalar değişiklik göstermektedir.
Yardımcıoğlu vd. (2014)	Türkiye 153 kişi	35 soru (vergi bilinci, vergi teorisi, vergi hukuku, vergi ödevleri)	Likert ölçeğinde hazırlanan sorularda standart toplam puan % 64,5 olarak hesaplanmış, demografik özelliklere göre karşılaştırılmıştır.
Chardon (2014)	Avustralya 604 kişi	14 soru (giderler, vergi oranları, indirimler, mahsuplar, verginin etkileri)	Her sorunun ortalaması verilmiş, demografik özelliklere göre farklar değerlendirilmiştir.
Blechova & Sobotovicova (2016)	Çek Cumhuriyeti 1.010 öğrenci	10 Soru (gelir vergisi, oranlar, indirimler, KDV ürünler ve oranları)	Tam zamanlı öğrencilerde lisans ortalaması 2,96, yüksek lisans 2,76; yarı zamanlı lisans 2,61, yüksek lisans 2,39 hesaplanmıştır.
Chardon vd. (2016)	Avustralya 604 kişi	31 soru (gelir vergisi hesaplama, ek 1 dolar gelirin marjinal vergi oranına etkisi, indirimler, giderler)	Vergi okuryazarlığı skoru 31 üzerinden %16,21 (%52) olarak tespit edilmiştir. Bu “basic” bilgi düzeyi olarak kabul edilmiştir.

			Demografik özelliklere göre farklar karşılaştırılmıştır.
Genest-Grégoire vd. (2017)	Kanada 1.000 kişi	12 soru (beyanname verme, gelir vergisi ve artan oranlı vergilendirme, diğer vergiler)	Vergi skoru: Gelir vergisi %60, harcama vergileri %56, artan oranlı vergileme %49, genel skor %55.
Freudenberg vd. (2017)	Avustralya 604 kişi	31 soru (gelir vergisi, matrahın ve verginin hesaplanması, ek 1 dolar gelirin marjinal vergi oranına etkisi, indirimler, giderler, sosyal güvenlik primleri)	31 üzerinden ortalama 16.21 (52%), ücretli çalışanların ortalaması 16.3 ve odak grup olan küçük işletme kendi işinde çalışanların ortalaması 18.56.
Alexander vd. (2018)	Birleşik Krallık 377 öğrenci	12 soru (gelir, KDV ve sigorta primleri, gider ve indirimler ile ilgili bilgi ve hesaplama soruları)	Her sorunun doğru ve yanlış cevaplanma yüzdeleri açıklanmış. Vergi derslerinden sonra yüzdelerin arttığı tespit edilmiştir.
Mouckova & Vitek (2018)	Çek Cumhuriyeti 150 öğrenci	24 soru (14 gelir vergisi, 10 KDV)	Katılımcıların %55'i iyi, %33'ü mükemmel derecede bilgi sahibidir. Genel ortalama 7.87, gelir vergisi ortalaması 8.7 ve KDV ortalaması 6.7'dir.
Cechovsky (2018)	Avusturya 688 öğrenci	24 soru (gelir vergisi hesaplama, vergi oranları, vergi yükü, indirimler)	Ortalama 15.36 puan elde edildi ve bu da ortalama %64'lük bir orana denk gelmektedir.
Teyyare (2018)	Türkiye 218 öğrenci	23 soru (vergi teorisi, vergi hukuku, vergi sistemi, beyanname)	Likert ölçeğinde kullanılarak öğrencilerin temel düzeyde bilgi sahibi oldukları, sınıf düzeyi ve akademik başarı düzeyi yükseldikçe okuryazarlık düzeyinin arttığı, cinsiyet ve öğrenim türüne göre ise anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.
Nichita vd. (2019)	Romanya 358 mükellef	11 soru (vergi ile ilgili kurum, vergi yükümlülükleri, oranları, hesaplama, vergiyi zamanında ödemenin avantajı)	Genel olarak, vergi okuryazarlığı düzeyi orta düzeydedir (Ortalama = 0.57; Standart sapma = 0.19).
Lyon & Catlin (2020)	Amerika 1131 kişi	8 soru (gelir vergisi, vergi oranları, indirim ve giderler, vergi hesaplama)	Skor 4.27, ortalama %55,1 olarak ölçülmüştür. Bunun dışında demografik sorulara göre skor karşılaştırılmıştır.

Kaynak: Tarafımızca hazırlanmıştır.

Söz konusu ölçümlerde; temel vergi kavramları, vergi oranları, giderler, indirimler, beyanname, vergi sistemi ve örnek olaylara yer verildiği tespit edilmiştir. Hatta bazı örnek olaylarda artan oranlı vergi hesaplama soruları yer almaktadır (Bkz. Freudenberg vd., 2017; Cechovsky, 2018). Yapılan çalışmalarda ölçüm yapılan ana kitlenin; vatandaşlar, mükellefler, öğrenciler ve çeşitli meslek kolları gibi farklı grupların olabildiği görülmektedir.

VERGİ OKURYAZARLIĞI SKORUNU ÖLÇEN TESTİN GELİŞTİRİLMESİ

Test geliştirme sürecinde birinci aşamada literatürdeki vergi okuryazarlığı skorunu ölçen Tablo 1’de yer alan çalışmalar incelenmiş, vergi okuryazarlığı kazanımları değerlendirilmiş ve bunlar göz önüne alınarak 12 soru hazırlanmıştır. Sorulardan dördü vergi hukuku, beşi Türk vergi sistemi, ikisi tarife ve hesaplama, biri ise vergi – bütçe ilişkisi ile ilgilidir. İkinci aşamada test, soru yapısı ile çeldiriciler ve uygunluk açısından alan uzmanları tarafından incelenmiştir ve dönütleri doğrultusunda düzeltme yapılmıştır. Böylece soruların ölçülmek istenen durumla ilgili olması ile testin geçerliliği sağlanmıştır. Üçüncü aşamada 2021 Nisan ayında Bursa Uludağ Üniversitesi Maliye Bölümü’nde okuyan 80 öğrenciye pilot uygulama yapılmış, bunun sonucunda Excel programıyla madde analizinde güçlük testleri ve ayırt edicilik ölçülmüştür. Madde güçlüğü indeksi (pj); 0,41’den (orta güçlük) 0,94’e kadar (çok kolay) sorulardan oluştuğu ve ortalaması 0,67 olduğu tespit edilmiştir. Analize göre test “kolay” kabul edilen bir başarı test grubu olmasına rağmen, vergi dersleri alan öğrencilere uygulandığından bu oran kabul edilebilir görülmüştür. Madde ayırt edicilik indeksi (r_{jx}): 0,30 ile 0,71 arasında hesaplanmış, ortalama 0,48 bulunmuştur. Bu sebeple tüm sorular revize edilmeden test grubunda yerini almıştır. Güvenilirlik ölçümünde yanlış cevaba sıfır ve doğru cevaba bir puan verilen başarı testlerinde uygulanan Kuder-Richardson (KR–20) formülü kullanılmış ve 0,65 olarak hesaplanmıştır. Bu oran 12 sorudan oluşan bir başarı testi için kabul edilebilir düzeydedir. Test uygulanmadan önce öğrencilere detaylı açıklamalar yapılarak testin güvenilirliği sağlanmaya çalışılmıştır. Soruların geçerlilik ve güvenilirliği test edildikten sonra testin uygulama aşamasına geçilmiştir.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN VERGİ OKURYAZARLIĞI SKORU ANALİZİ

Araştırmanın ana kitlesini Türkiye istatistikî bölge sınıflandırması (İBBS) Düzey-2’deki 26 ili temsil eden 41 üniversitenin maliye bölümü öğrencileri, maliye bölümü olmayan üniversitelerde ise vergi dersi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Bunların toplam sayısı üzerinden %5 hata payı ve %99 güven aralığında örneklem büyüklüğü 650 olarak hesaplanmıştır. Hazırlanan test, Google formlar aracılığıyla online olarak gönderilmiş, alınan sonuçlarda rastgele örneklem yoluyla ana kitleyi temsil eden 716 katılımcının sonucu SPSS 23.0 programı ile analize tabi tutulmuştur. Sonuçlara göre vergi okuryazarlığı skoru genel ortalaması 12 üzerinden 7,59’dur. Bu ortalama % 63’lük bir skora denk gelmektedir. Standart sapma 2,17 ve mod 9 olarak bulunmuştur.

Sorulara verilen yanıtlardan elde edilen skor sonucunda katılımcılar vergi okuryazarlığı skorlarına göre kategorilere ayrılmıştır. Skor kategorilerini oluştururken; Blechova & Sobotovicova (2016), Chardon vd. (2016) ve Mouckova & Vitek (2018) çalışmalarından yararlanılmıştır. Bu çalışmalarda ya 3 ya da 5’li bir sınıflandırmanın yapıldığı görülmektedir. Elde edilen skora göre 5’li bir sınıflandırma tercih edilmiştir. Katılımcılar aşağıda Tablo 2’deki şekilde kategorize edilerek okuryazar olarak kabul edilmiş ve buna göre değerlendirme yapılmıştır.

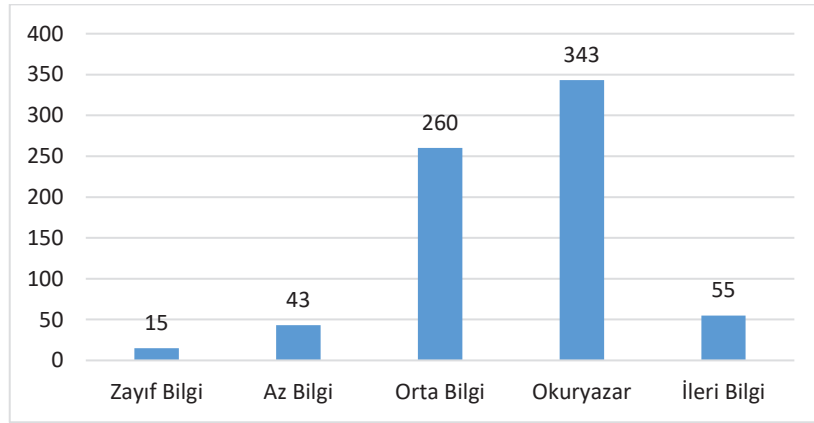
Tablo 2. Vergi Okuryazarlığı Skoru Kategorileri

Yüzde	Soru Sayısı	Tespit
% 0 – 19.99	0 – 2 Soru	Zayıf Bilgi Düzeyi
% 20 – 39.99	3 – 4 Soru	Az Bilgi Düzeyi
% 40 – 59.99	5 – 7 Soru	Orta Bilgi Düzeyi
% 60 – 79.99	8 – 10 Soru	Okuryazar
% 80 – 100	11 – 12 Soru	İleri Bilgi Düzeyi

Kaynak: Tarafımızca hazırlanmıştır.

Yukarıdaki Tablo 2’de yer alan kategorilere göre analize tabi tutulan 716 öğrencinin vergi okuryazarlığı skoru dağılımları aşağıdaki grafik yoluyla incelenebilir.

Grafik 1. Öğrencilerin Vergi Okuryazarlığı Skorlarının Kategorilere Göre Dağılımı

Kaynak: Analiz sonuçlarından yararlanılarak oluşturulmuştur.

Grafik 1’den görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu (343 öğrenci %48) vergi okuryazarlığı skoru kategorilerinde “okuryazar”ı ifade eden 8 – 10 soru arasında yoğunlaşmaktadır. Bu durum öğrencilerin aldığı vergi derslerinin vergi bilgilerini doğrudan etkilediğini göstermektedir. Aşağıdaki Tablo 3’te vergi okuryazarlığı skorunu ölçen sorular ve öğrencilerin yanıtlarının dağılımları ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Tablo 3. Vergi Okuryazarlığı Skorunu Ölçen Sorulara Verilen Yanıtların Dağılımı

Sorular	A	B	C	D	E
1. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde vergilendirme süreci doğru şekilde verilmiştir?	4 %0,6	170 %23,7	* 490 %68,4	25 %3,5	27 %3,8
2. Verginin ödenmesi gereken aşamaya gelmesine ne denir?	16 %2,2	* 333 %46,5	14 %2	341 %47,6	12 %1,7
3. Evi olan bir kişi bunun için Belediyeye hangi vergiyi öder?	34 %4,7	4 %0,6	11 %1,5	* 635 %88,7	32 %4,5
4. Gelir Vergisi tarifesinin en yüksek oranı aşağıdakilerden hangisidir?	48 %6,7	122 %17	* 312 %43,6	39 %5,4	195 %27,2

5. Her türlü mal ve hizmet satın alırken hangi vergi ödenir?	24 %3,4	* 676 %94,4	3 %0,4	-	13 %1,8
6. Motorlu Taşıtlar Vergisi ne zaman ödenir?	* 493 %68,9	37 %5,2	27 %3,8	7 %1	152 %21,2
7. Vadesi gelen bir vergi zamanında ödenmezse ne olur?	55 %7,7	2 %0,3	* 624 %87,2	3 %0,4	32 %4,5
8. Aşağıdaki vergilerden hangisi Devlet Bütçesine en fazla gelir sağlamaktadır?	225 %31,4	* 331 %46,2	58 %8,1	38 %5,3	64 %8,9
9. Öğretmen (A) 90.000 TL kira geliri elde etmiştir. Kuyumcu (E) ise altın satışından 40.000 TL gelir elde etmiştir. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?	47 %6,6	* 391 %54,6	103 %14,4	10 %1,4	165 %23
10. Vergiler hangi unsurlar üzerinden alınır?	24 %3,4	51 %7,1	30 %4,2	* 589 %82,3	22 %3,1
11. Manav olarak iş yapan bir kişi hangi adla bilinir?	295 %41,2	* 347 %48,5	14 %2	11 %1,5	49 %6,8
12. Fabrikada işçi olarak çalışan bir kişi nasıl vergilendirilir?	99 %13,8	211 %29,5	* 215 %30	34 %4,7	157 %21,9

* Doğru cevaplar işaretlenmiştir.

Tablo 3’te görüldüğü gibi öğrenciler tüm sorularda ağırlıklı olarak doğru cevabı bulmuşlardır. Vergi okuryazarlığı skorunun demografik değişkenlere göre değişimlerini tespit etmek için parametrik ve parametrik olmayan testler uygulanmıştır. Demografik değişkenler olarak öğrencilere; cinsiyet, çalışma tecrübesi olup olmadığı, not ortalaması, vergi mevzuatını takip etmesi sorulmuştur. Öğrenciler aynı yaş grubunda olduğu için yaşları sorulmamıştır. %94’ü maliye bölümü öğrencisi olduğu için bölümler arası bir karşılaştırma yapılmamıştır.

H₀: Kadın ve erkek öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H₁: Kadın ve erkek öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 4. Cinsiyete Göre Vergi Okuryazarlığı Skoru t-Test Analizi

Gruplar	Sayı	Ortalama	Standart Sapma	Levene Testi		t	df	p (2-tailed)
				F	p			
Kadın	458	7,65	2,05	3,275	0,071	0,960	714	0,337
Erkek	258	7,49	2,38					

Tablo 4’te uygulanan bağımsız örneklem t-test sonuçları yer almaktadır. Varyansların homojenliği için bakılan Levene testinde F değerinin p değeri (0,071) 0,05’in üzerindedir, varyanslar homojendir ve “equal variances assumed” değerleri kullanılmıştır. Buna göre p (2-tailed) değeri 0,05’in üzerine çıkmış ve boş hipotezler reddedilememiştir. Eğer bu değer 0,05’ten büyükse karşılaştırılan gruplar arasında anlamlı fark olmadığına karar verilir. Kadın ve erkek öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

H₀: Öğrencilerin çalışma tecrübelerine göre vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H₁: Öğrencilerin çalışma tecrübelerine göre vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 5. Çalışma Tecrübesine Göre Vergi Okuryazarlığı Skoru t-Test Analizi

Gruplar	Sayı	Ortalama	Standart Sapma	Levene Testi		t	df	p (2-tailed)
				F	p			
Çalışmış	468	7,65	2,20	0,177	0,674	0,899	714	0,369
Çalışmamış	248	7,49	2,12					

Tablo 5’te uygulanan bağımsız örneklem t-test sonuçları yer almaktadır. Varyansların homojenliği için bakılan Levene testinde F değerinin p değeri (0,674) 0,05’in üzerindedir, varyanslar homojendir ve “equal variances assumed” değerleri kullanılmıştır. Yukarıdaki tabloya göre, p (2-tailed) değeri 0,05’in üzerine çıkmış ve boş hipotezler reddedilememiştir. Eğer bu değer 0,05’ten büyükse karşılaştırılan gruplar arasında anlamlı fark olmadığına karar verilir. Çalışma tecrübelerine göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

İki ortalama karşılaştırılırken t-testi kullanılırken, ikiden fazla ortalama için ise duruma uygun olarak ANOVA veya MANOVA kullanılmaktadır. Varyans analizi (ANalysis Of VAriance – ANOVA) iki ve daha fazla ortalama arasında fark olup olmadığını analiz etmektedir. Çalışmanın bu kısmında bir bağımsız ve bir bağımlı değişken arasındaki ilişki tespit edileceği için, varyans analizinin bir türü olan tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. ANOVA testi uygulanırken öncelikle varyansların homojenliğinin tespit edilmesi için Levene test değerlerine bakılmıştır. Varyans analizi sonucunda eğer gruplar arasından anlamlı bir fark bulunduysa, farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için Post Hoc testi uygulanmış, bu testte varyans homojenliği sağlandıysa Tukey, sağlanmadıysa Tamhane’s T2 testlerinden yararlanılmıştır. (Antalyalı, 2014: 131-135).

H₀: GANO’ya göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H₁: GANO’ya göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 6. GANO’ya Göre Vergi Okuryazarlığı Skoru ANOVA Analizi

Gruplar	Sayı	Ortalama	Standart Sapma		Kareler Toplamı	df	Ortalama Kareler	F	p
2.00 – 2.50	148	6,9797	2,17115	Gruplar Arası	107,971	3	35,990	7,849	0,000
2.51 – 3.00	354	7,5819	2,17514	Grup İçi	3264,945	712	4,586		
3.01 – 3.50	179	7,9330	2,01287	Toplam	3372,916	715			
3.51 – 4.00	35	8,5429	2,30527						
Toplam	716	7,5922	2,17195						
							Levene Test		
							0,207, p = 0,891		

Yukarıdaki Tablo 6’ya göre, p değeri 0,05’in altında çıkmış ve H₀ reddedilmiştir, H₁ hipotezi kabul edilmiş, yani öğrencilerin GANO’suna göre vergi okuryazarlığı skoru ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yapılan Post Hoc Tukey test sonucunda, 2.00 – 2.50 arasında GANO’su olanlar diğerlerine göre ve GANO’su 2.51 – 3.00 olanlar ile 3.01 – 3.50 olanların vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Derslerinde başarılı

olan öğrencilerin vergi okuryazarlık skorlarının da yüksek olduğu, GANO arttıkça skorun da arttığı görülmektedir. Eğitimin başarısı, vergi okuryazarlığı skorunu doğrudan etkilemektedir.

H₀: Sınıflara göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H₁: Sınıflara göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 7. Sınıflara Göre Vergi Okuryazarlığı Skoru ANOVA Analizi

Gruplar	Sayı	Ortalama	Standart Sapma		Kareler Toplamı	df	Ortalama Kareler	F	p
2. Sınıf	125	7,1200	2,22377	Gruplar A.	53,019	2	26,509	5,693	0,004
3. Sınıf	208	7,4471	2,19949	Grup İçi	3319,898	713	4,656		
4. Sınıf	383	7,8251	2,11284	Toplam	3372,916	715			
Toplam	716	7,5922	2,17195			Levene Test		0,077, p = 0,926	

Yukarıdaki Tablo 7'ye göre, p değeri 0,05'in altında çıkmış ve H₀ reddedilmiştir, H₁ hipotezi kabul edilmiş, yani öğrencilerin sınıflarına göre vergi okuryazarlığı skoru ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yapılan Post Hoc Tukey test sonucunda, 2. ve 4. sınıf ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Tablodan da görülmektedir ki üst sınıftaki öğrencilerin alt sınıftakilere göre vergi okuryazarlığı skor ortalamaları artmaktadır. Bu durum daha çok vergi ile ilgili ders alan öğrencilerin vergi okuryazarlığının arttığını ve eğitimin etkilerini ortaya çıkarmaktadır.

H₀: Vergi konularına ilgiye göre vergi okuryazarlığı skorlarında anlamlı bir fark yoktur.

H₁: Vergi konularına ilgiye göre vergi okuryazarlığı skorlarında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 8. Vergi Gelişmelerini Takip Etmeye Göre Vergi Okuryazarlığı Skoru ANOVA

Gruplar	Sayı	Ort.	Standart Sapma		Kareler Toplamı	df	Ortalama Kareler	F	p
Derslerden	224	7,7768	2,09295	Gruplar A.	281,790	4	70,448	16,204	0,000
GİB Web	113	8,4248	1,62462	Grup İçi	3091,126	711	4,348		
İnternet	289	7,3945	2,10903	Toplam	3372,916	715			
Remi Gazete	38	8,0526	2,07882						
Takip etmiyor	52	5,7500	2,72156						
Toplam	716	7,5922	2,17195			Levene Test		4,026, p = 0,003	

Yukarıdaki tabloya göre, p değeri 0,05'in altında çıkmış ve H₀ reddedilmiştir, H₁ hipotezi kabul edilmiş, yani öğrencilerin vergi konularını takip etmelerine göre vergi okuryazarlığı skoru ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yapılan Post Hoc Tamhane's T2 test sonucunda, takip etmeyenlerle diğerleri arasında, GİB web sitesinden takip edenlerle derslerden ve internetten takip edenler arasında anlamlı bir farklılık vardır. Buna göre vergi okuryazarlığında en düşük ortalama vergi konularını takip etmeyenlerindir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma ile Türkiye’de vergi okuryazarlığı skorunu ölçmek için 12 sorudan oluşan bir başarı testi geliştirilmiş, 26 ildeki üniversitelerin vergi dersleri alan öğrencilerine uygulanmış ve demografik değişkenlerle ilişkisi analiz edilmiştir. Ana kitleyi temsil eden rastgele örneklem yoluyla 716 katılımcının genel ortalaması 12 üzerinden 7,59 (%63) olarak ölçülmüştür.

Yapılan test ile cinsiyete göre vergi okuryazarlığı skorunun değişmesi açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Öğrencilerle yapılan çalışmalarda benzer sonuçlar alınmıştır (Teyyare, 2018). Bununla birlikte literatürdeki çalışmalarda örneklem mükellefler olarak alındığında cinsiyete göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur ve erkeklerin vergi okuryazarlığı skoru daha yüksek olarak hesaplanmıştır (Bhushan & Medury, 2013; Chardon vd., 2016; Lyon & Catlin, 2020). Alınan eğitimle kadın ve erkeklerin vergi okuryazarlığı skoru arasındaki farkın kapandığı söylenebilir. Yapılan test ile öğrencilerin işte çalışma tecrübelerinin olmasına göre vergi okuryazarlığı skorunun değişmesi açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Vergi eğitimi alan öğrencilerde çalışma durumlarının skora etki etmediği önceki sonuçlarla benzerlik göstermektedir (Blechova & Sobotovicova, 2016). Diğer taraftan GANO ve sınıfa göre öğrencilerin vergi okuryazarlığı skorları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Üst sınıftakiler, alt sınıftakilere göre ve not ortalaması daha fazla olanlar diğerlerine göre daha yüksek vergi okuryazarlığı skoruna sahiptir. Bu durum alınan vergi eğitiminin doğrudan vergi okuryazarlığı skoruna etki ettiğini kanıtlamaktadır. Benzer sonuçlar daha önce yapılan çalışmalarda da elde edilmiştir (Blechova & Sobotovicova, 2016; Alexander vd., 2018; Teyyare, 2018). Ayrıca vergi konularındaki gelişmeleri takip edenler etmeyenlere göre daha yüksek bir skora sahiptir.

Vergi uyumunun artırılması için vergi okuryazarlığının önemi bilinmektedir (Çetin Gerger vd. 2019). Bunun için ölçülmesi, eksikliklerin tespit edilmesi ve geliştirilmesine yönelik politikalar oluşturulması gerekmektedir. Bu politikalarda, vergi eğitimi sürekli öğrenme çerçevesinde geleceğin potansiyel mükellefleri olan çocuklardan başlayarak toplumun geneline yayılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Antalyalı, Ö. L. (2014). “Varyans Analizi (ANOVA – MANOVA)”, SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, Ed. Şeref Kalaycı, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Alexander, P., Balavac, M., Mukherjee, S., Lymer, A., & Massey, D. (2018). “Improving Tax Literacy and Tax Morale of Young Adults”, Working Papers, Bournemouth University, <https://ideas.repec.org/p/bam/wpaper/bafes23.html>, (15.8.2021).
- Bardai, B. (1992). “Tax Illiteracy in Malaysia: Problems Solutions”, *Journal of Accamadia*, 2(2), 7-31.
- Blechova, B. & Sobotovicova, S. (2016). “Analysis of Tax Education in a Business School: a Case Study”, *Periodica Polytechnica Social and Management Sciences*, 24(2), 113-118.
- Brushan, P. & Medury, Y. (2013). “Determining Tax Literacy of Salaried Individuals - An Empirical Analysis”, *Journal of Business and Management*, 10(6), 76-80.

- Cechovsky, N. (2018). “The Importance of Tax Knowledge for Tax Compliance: A Study on The Tax Literacy of Vocational Business Students”, *Trends in Vocational Education and Training Research*, (Eds.) Nägele, C. & Stalder B. E., VETNET, 113-121.
- Chardon, T. (2014)., “Taxation and Superannuation Literacy in Australia: What Do People Know (or Think They Know)?”, *JASSA The Finsia Journal of Applied Finance*, 1, 42-48.
- Chardon, T., Freudenberg, B. & Brimble, M. (2016). “Tax Literacy in Australia: Not Knowing Your Deduction From Your Offset”, *Australian Tax Forum*, 31(2), 321-362.
- Çetin Gerger, G., Bakar Türegün, F. & Gerçek, A. (2019). “The Importance of Tax Literacy in Tax Compliance”, *Critical Debates in Public Finance*, (Eds.) Gerçek A. & Taş, M. Berlin: Peter Lang.
- Freudenberg, B., Chardon, T., Brimble, M. & Isle, M. B. (2017). “Tax Literacy of Australian Small Businesses” *Journal of Australian Taxation*, 18(2), 21-61.
- Genest-Gregoire A., Godbout L & Guay, J. H. (2017). “The Knowledge Deficit about Taxes: Who It Affects and What to Do About It” *Fiscal and Tax Policy*, Commentary 484, <https://ssrn.com/abstract=2998056>, (18.01.2022).
- Kovarnik, J. & Hamplova, E. (2013). “Tax Equity and Tax Literacy as Causality of Tax Incidence”, *International Journal of Economics and Statistics*, 2(1), 68-76.
- Latiff, A. R. A., Noordin, B. A. A., Omar, M. R. & Harjito, D. A. (2005). “Tax Literacy Rate Among Taxpayers: Evidence From Malaysia”, *JAAL*, 9(1), 1-11.
- Lyon, E. & Catlin, J. R. (2020). “Consumer Misconceptions about Tax Laws: Results from a Survey in the United States”, *Journal of Consumer Policy*, 43, 807-828.
- Mouckova, M. & Vitek, L. (2018). “Tax Literacy”, *Acta Universitatis Agriculturae Et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 66(2), 553-559.
- Nichita, A., Batrancea, L., Pop, C. M., Batrancea, I., Morar, I. D., Masca, E., Roux-Cesar, A. M., Forte, D., Formigoni H. & Silva A. A. (2019). “We Learn Not for School but for Life: Empirical Evidence of the Impact of Tax Literacy on Tax Compliance”, *Eastern European Economics*, 57(5), 397-429.
- Pasekova, M., Kovarik, M. & Redinova, H. (2013). “Tax Literacy Among Students of Non-Economics Faculties at Tomas Bata University”, *Journal of Economics, Management and Business*, 23(1), 38-48.
- Teyyare, E. (2018). “Maliye Eğitiminin Vergi Okuryazarlığı Düzeyine Etkisi: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği”, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 16(4), 315-333.
- Yardımcıoğlu, M., Akpınar, Y. & Günay, Y. (2014). “Vergi Okuryazarlığı ve Vergisel Farkındalık: Kahramanmaraş Araştırması”, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni. İİBF Dergisi*, 4(2), 95-122.